

INFORMATOR PRAWNY

NR 10

Stan prawny 1 października
2020r.

2020

**POWIAT
LUBLINIECKI**

**MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI**

www.ms.gov.pl

Zadanie publiczne współfinansowane ze
środków otrzymanych z POWIATU LUBLINIECKIEGO

Zadłużenia

Liczba zadłużonych w Polsce stale rośnie. Ja się wskazuje przyczyną zadłużania Polaków jest konsumpcyjny styl życia. Ja chcę mieć samochód i ładny dom, więc biorę kredyt. Nie zdajemy sobie sprawy z tego, co się stanie w przypadku, gdy utracimy pracę albo zdrowie.

Dlaczego oddajemy więcej niż pożyczamy?

W dzisiejszych czasach zaciągnięcie kredytu, pożyczki czy zakup na raty wydają się być wyjątkowo proste. Należy jednak pamiętać, że **pożyczona kwota często jest dużo niższa niż ta, którą musimy finalnie oddać.**

Biorąc kredyt lub kupując sprzęt na raty zawieramy z bankiem czy firmą pożyczkową umowę kredytową. Na jej podstawie, do pożyczonej przez nas kwoty doliczana jest prowizja za działanie firmy oraz odsetki. Niekiedy dodatkową kwotą jest również ubezpieczenie na życie, które ma być zabezpieczeniem spłaty zobowiązania w przypadku ciężkiej choroby lub śmierci kredytobiorcy. Zwykle dopiero suma podstawowego kredytu wraz z dodatkowymi opłatami rozkładana jest na comiesięczne raty, które należy spłacić

Przed zaciągnięciem zobowiązania finansowego należy również przeanalizować, czy ustalona rata zbytnio nie nadszarpnie naszego domowego budżetu. Musimy mieć pewność, że będziemy w stanie regularnie spłacać daną kwotę. – Błędem jest zaciąganie jednego kredytu na spłatę drugiego szczególnie, kiedy mamy już problemy z regulowaniem swoich bieżących zobowiązań. W ten sposób bardzo łatwo jest utracić kontrolę nad swoimi finansami i wpaść w tzw. spiralę zadłużenia. Prosty sposób na sprawdzenie kondycji naszego domowego budżetu jest podzielenie otrzymanej pensji na dwie główne części, czyli z jednej strony pieniądze potrzebne na comiesięczne wydatki stałe, w tym opłacenie rachunków czy zakup jedzenia, a z drugiej sprawdzenie, jaka kwota po tym pozostaje. **Warto również dokładnie sprawdzić, ile będzie wynosiła rata nowego kredytu i finalna kwota do spłaty.**

Nie zapominaj o opłatach

Zobowiązania finansowe to nie tylko raty kredytów. To także rachunek za telefon, gaz, prąd czy czynsz. Nieopłacanie takich zobowiązań także przyczynia się do powstawania długów. – W przypadku nieopłacenia rachunków na czas, wierzyciele - firmy, z którymi mamy podpisane umowy - mogą wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, ze względu na niedotrzymanie przez jedną ze stron jej warunków. Dodatkowo, w określonych sytuacjach, mogą wpisać nas do rejestru dłużników, co np. uniemożliwi zaciągnięcie kolejnego kredytu czy zakup czegoś na raty. W takiej sytuacji najlepiej jest zgłosić się do wierzycieli, jeśli nie jest dług przedawniony i omówić rozłożenie zaległości na raty, które będziemy w stanie spłacać. W przypadku, gdy nie regulujemy swoich zobowiązań w terminie, wierzyciel (np.

bank, dostawca prądu, gazu czy administracja) ma prawo zacząć naliczać nam odsetki karne. Mogą one zostać naliczone już od pierwszego dnia po terminie spłaty zobowiązania. Zazwyczaj ich wysokość uwzględniona jest w umowie. Nie mogą one jednak przekroczyć dwukrotności odsetek ustawowych, które obecnie wynoszą 5 proc. w stosunku rocznym. W przypadku, gdy nie ma takiego zapisu, naliczane zostają odsetki ustawowe.

Biorąc kredyt czy dokonując zakupu na raty warto pamiętać, że musimy spłacić nie tylko kwotę, którą otrzymamy od banku. Na całkowity koszt kredytu składa się wiele innych czynników. Właśnie dlatego przed zaciągnięciem kolejnego zobowiązania warto przekalkulować, czy będziemy w stanie regularnie spłacać raty i czy nie nadszarpnie to zbyt mocno kondycję naszego domowego budżetu. Nie należy również zwlekać z zapłatą za stałe zobowiązania. Nieopłacone rachunki za telefon, gaz czy prąd mogą być początkiem problemów finansowych

Źródłem długów nie są otrzymane przez nas pieniądze a zawierane umowy. Większość z nas nie czyta umów, które podpisuje albo podpisuje umowy których postanowień nie rozumie do końca. Zasada jest prosta nie należy podpisywać umów których zapisów nie rozumiemy albo których nie przeczytaliśmy.

ŹRÓDŁA DŁUGU

- ♣ Umowa pożyczki
- ♣ Umowa kredytu konsumenckiego
- ♣ umowa kupna-sprzedaży na raty
- ♣ kredyt mieszkaniowy
- ♣ kredyt na samochód
- ♣ Uznanie niewłaściwe

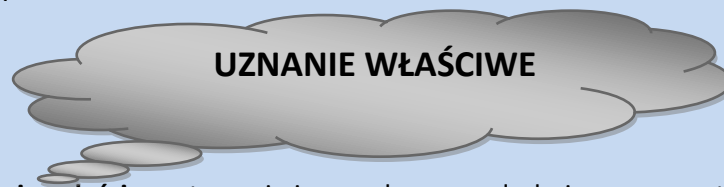
UZNANIE NIEWŁAŚCIWE DŁUGU

Długi i inne zobowiązania ulegają przedawnieniu. Według aktualnego stanu prawnego na zasadzie art. 118 KC przedawnienie wynosi 6 lat a o świadczenia okresowe 3 lata. Może natomiast zdarzyć się tak że, dług przedawniony może się reaktywować na skutek tzw. uznania niewłaściwego długu. uznanie niewłaściwe ma charakter oświadczenia wiedzy i nie musi być skierowane do wierzyciela. Niewątpliwie jest także to, że uznanie niewłaściwe może polegać na stwierdzeniu istnienia długu. Nie oznacza to jednak, że każda wypowiedź dłużnika dotycząca potrzeby rozliczenia zobowiązań ma charakter takiego uznania. Uznanie długu musi być dostatecznie wyraźnym przejawem tego, że dłużnik ma świadomość ciężącego na nim obowiązku spełnienia roszczenia w całości lub w części Oczywiście dłużnik nie musi mieć woli uznania roszczenia, wystarczy istnienie po jego stronie świadomości istnienia długu. Praktyce jeśli zapłacimy kilka złotych w poczet przedawnionego długu

to w niektórych sytuacjach nowy wierzyciel może nam zarzucić że mieliśmy świadomość istnienia długu a płacąc kilka złotych mieliśmy wiedzę o zadłużeniu. Każdy przejaw świadomości istnienia długu, także oświadczenie kierowane do innych adresatów niż wierzyciel, może mieć taki skutek.

w judykaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że uznanie roszczenia może być dokonane w trzech różnych formach, jako :

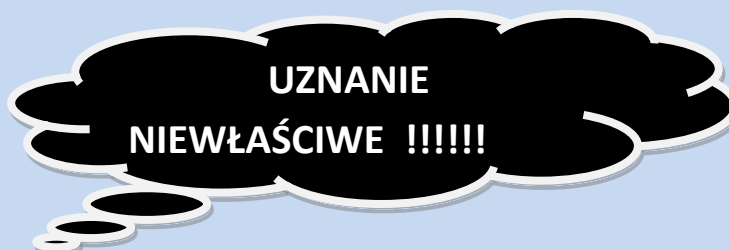
- a) uznanie właściwe
- b) ugoda
- c) uznanie niewłaściwe.

Ad a) Pierwsze – **uznanie właściwe** stanowi nieuregulowaną odrębnie umowę ustalającą co do zasady i zakresu istnienie albo nieistnienie jakiegoś stosunku prawnego. Umowa uznania nie jest regulowana prawnie, jednak jej dopuszczalność wynika z zasady swobody umów. Kluczowe znaczenie dla tej postaci uznania ma oświadczenie woli dłużnika , w którym potwierdza on istnienie swojego obowiązku i zobowiązuje się do jego realizacji. Obowiązek świadczenia wynika , więc nadal z pierwotnego tytułu.

Ad b) Ugoda stanowi także umowę, z tym, iż jest to umowa uregulowana i różni się od uznania właściwego tym, że samo istnienie lub nieistnienie stosunku prawnego nie jest kwestionowane, a istnieje jedynie niepewność, co do roszczeń wynikających z tego stosunku (art. 917-918 k.c.). Wreszcie,

Ad 3) trzecią formą jest tzw. uznanie niewłaściwe, które można określić, jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Przykład - pracownik Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego dzwoni po 10 latach i proponuje dłużnikowi, że rozłoży mu dług w kwocie 5000 zł na małe raty po 50 złotych miesięcznie. Dłużnik wyraża zgodę i zgadza się na spłatę długu w kwocie po 40 zł. Ta czynność to uznanie niewłaściwe długu. Jest ono oświadczeniem wiedzy zobowiązanego, wyrazem jego świadomości istnienia skierowanego przeciwko niemu roszczenia. Na takiej zasadzie

wiele przedawnionych roszczeń zostało zasądzonych a wierzyciele wtórni otrzymali tytułu wykonawcze do prowadzenia egzekucji

Uznanie długu nie prowadzi do nawiązania, zmiany lub wygaśnięcia stosunku zobowiązaniowego. Uznanie długu nie kreuje odrębnego stosunku zobowiązaniowego. Wobec tego jego skutek materialny ogranicza się do przerwania biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt. 1 k.c.), zaś procesowy - następuje co najwyżej w sferze dowodowej. To oznacza, że dłużnik, który uznał dług, musi w procesie cywilnym wykazać jego nieistnienie, co może być trudne.

ŚRODKI OBRONY DŁUŻNIKA PRZY UZNANIU NIEWŁAŚCIWYM

Dwie pierwsze formy tj. uznanie właściwe długu oraz ugoda, jako umowy dłużnik może mieć pod kontrolą. Ma wtedy możliwość zawarcia takiej umowy lub nie. Natomiast uznanie niewłaściwe często jest wynikiem zastawionej pułapki. Windykator dzwoni do nas przed przedawnieniem długu i przedstawia, że mamy do zapłaty dług, lecz nie wspomina, że dług ten za czas niedługi ulegnie przedawnieniu. Właściwą formą przerwania biegu przedawnienia jest wytoczenie powództwa. W takiej sytuacji podchodzi dłużnika i proponuje, więc że dług zostanie rozłożony na raty w dogodnych ratach.. Uznanie długu w jakiegokolwiek formie nie zamyka wobec tego dłużnikowi drogi do podnoszenia zarzutów przeciwko istnieniu lub wysokości wierzytelności gdyby, takie powództwo zostało wytoczone. W szczególności także uznanie niewłaściwe nie prowadzi do powstania stosunku prawnego, a jedynie wywiera - z mocy ustawy - skutek w zakresie biegu przedawnienia. Jednak w praktyce zdarzają się przypadki, że w oparciu o uznanie niewłaściwe niektóre sądy mogą zasądzić roszczenie.

Dłużnik może np. w zarzutach od nakazu zapłaty podnosić okoliczności usprawiedliwiające oddalenie powództwa i nie musi się ograniczać jedynie do analizy złożonego oświadczenia o uznaniu długu. Ani uznanie niewłaściwe ani uznanie właściwe nie stanowi samoistnego tytułu prawnego zobowiązania.. Sam fakt uznania nie stanowi samoistnego zobowiązania o tyle, że gdy się okaże, iż zobowiązanie "uznane" w rzeczywistości nie istnieje, dłużnik nie może być zmuszony do świadczenia

Wyjaśniając bardziej uznanie przez dłużnika długu wobec wierzyciela powoduje zmianę ciężaru dowodu poprzez przeniesienie go ze strony dochodzącej roszczenie (*wierzyciela-firmę windykacyjną*) na barki dłużnika (stronę pozwaną) Dłużnik w przypadku uznania niewłaściwego będzie miał nie lada problem, bo w ewentualnym procesie będzie musiał wykazać, że uznana przez niego wierzytelność w rzeczywistości nie istnieje, lub istnieje, ale w mniejszym wymiarze. Służyć mu będą twierdzenia, zarzuty i dowody zgłoszone w zarzutach od nakazu zapłaty. Możliwość podjęcia takiej obrony nie można odmówić dłużnikowi nawet jeśli wcześniej konsekwentnie dług uznawał i nie zgłaszał pod względem wierzyciela żadnych zastrzeżeń.

PRZEDAWNNIENIE

Przedawnienie jest instytucją prawa cywilnego stwarzającą możliwość uchylenia się od zaspokojenia roszczenia po upływie określonego prawem terminu. Jest jedną z postaci dawności, służącą stabilizacji obrotu prawnego poprzez ograniczenie lub wyłączenie możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej po upływie określonego czasu. Poddanie roszczeń reżimowi przedawnienia stanowi rozwiązanie konfliktu pomiędzy interesami bezczynnego wierzyciela, który nie ma obowiązku niezwłocznego dochodzenia roszczenia, a interesem dłużnika, dla którego obowiązek zadośćuczynienia roszczeniu staje się zbyt uciążliwy po pewnym czasie albo, który nawet wykonał swoje zobowiązanie, lecz na skutek upływu czasu nie potrafi tego wykazać. Służy też interesom obrotu gospodarczego pozbawiając skutecznej ochrony wierzyciela, który wskutek upływu czasu nie zasługuje na ochronę prawną swojego roszczenia.

TERMINY PRZEDAWNINIENIA

Warto wskazać, że roszczenia o odsetki za opóźnienie, jako stanowiącego roszczenie okresowe, stosuje się samodzielny termin przedawnienia wynikający z art. 118 k.c. Jest on niezależny od terminu przedawnienia należności głównej, z tym, że roszczenie takie przedawnia się najpóźniej chwilą przedawnienia się roszczenia głównego, a w wypadku, gdy roszczenie główne wygasło na skutek zapłaty przed upływem terminu przedawnienia, a termin przedawnienia roszczenia głównego już upłynął, nadal stosuje się termin trzyletni przedawnienia roszczeń odsetkowych.

ABONAMENT TV ZUS URZĄD
SKARBOWY 5 LAT

ROSZCZENIA ZASĄDZONE
PRZEZ SĄD 6 LAT

DEBET NA RACHUNKU
BANKOWYM 2 LATA

MANDAT ZA JAZDĘ BEZ
BOILETU 1 ROK

umowa sprzedaży, umowa o
dzieło 2 lata

Czy po terminie przedawnienia firma windykacyjna może domagać się zapłaty przedawnionego długu?

Zdarza się tak, że po 10 latach od zdarzenia prawnego kreującego powstanie zobowiązania np. przejazdu autobusem bez biletu dzwoni do nas pracownik firmy windykacyjnej z żądaniem uregulowania długu. Dłużnik nie ma obowiązku prawnego płacić za taki dług. Zgodnie z art. 118 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Często firma windykacyjna proponuje nam rozłożenie na raty przedawnionego długu, by potem złożyć pozew do sądu o zasądzenie długu podnosząc zarzut, że dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia, gdyż dobrowolnie regulował przeterminowany dług.

Zagadnienie przedawnienia długu jest niezwykle interesujące, a jednocześnie istotne z punktu widzenia praktycznego. W tym przypadku po upływie określonego prawem czasu dłużnik może bez żadnych konsekwencji odmówić spełnienia świadczenia na rzecz wierzyciela (np. zapłaty czynszu, raty kredytu, rachunku za telefon). W takiej sytuacji należy ustalić, jaka była data wymagalności żądanego roszczenia tj. żądanej zapłaty długu. Termin przedawnienia liczy się właśnie od daty wymagalności roszczenia. W niektórych przypadkach można łatwo tą datę ustalić gdyż jest to data zapłaty wskazana na fakturze lub data końcowa spłaty kredytu data zapłaty czynszu za najem mieszkania. W niektórych przypadkach data wymagalności jest uzależniona od czynności podejmowanych przez wierzyciela, np. poprzez wypowiedzenie umowy kredytu i postawienie całości zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności. W takim przypadku datą wymagalności jest dzień wypowiedzenia umowy kredytu.

PRZERWANIE BIEGU PRZEDAWNNIENIA

Przerwanie biegu przedawnienia jest niczym innym jak udaremnieniem skutku prawnego w postaci przedawnienia roszczenia.

Należy mieć na uwadze, że w trakcie upływu terminu przedawnienia można przez swoją nieostrożność doprowadzić do przerwania biegu przedawnienia. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

CZYNNOŚCI POWODUJĄCE PRZERWANIE BIEGU PRZEDAWNNIENIA

złożenie wniosku do komornika o wszczęcie egzekucji

wniesienie pozwu ,
zgoda na rozłożenie na raty lub umorzenie odsetek

zawarcie ugody z bankiem potwierdzenie zadłużenia, dokonanie wpłaty na rzecz wierzyciela

wniesienie wniosku o nadanie klauzli wykonalności

wniesienie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej do sądu przez wierzyciela

złożenie wniosku do sądu o zawazwanie do próby ugodowej

Jeśli w sprawie wydano orzeczenie sądu stwierdzające zadłużenie wobec wierzyciela, to wówczas sprawa przedawnienia bardzo się dla dłużnika komplikuje. W takim przypadku termin przedawnienia, bez względu na to jakiego roszczenia dotyczy, upływa **dopiero po 10 latach** od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu. Oczywiście, jeżeli w tym czasie nastąpi czynność skutkująca przerwaniem biegu przedawnienia, to wówczas termin ten ulega

dalszemu przedłużeniu o kolejne 10 lat i tak dalej. **Niejednokrotnie wierzyciel dysponujący sądowym tytułem wykonawczym może dochodzić zapłaty praktycznie do końca życia dłużnika.** Dlatego tak ważne jest podejmowanie walki w sprawie sądowej, aby nie być więźniem własnego długu przez całe życie.

Roszczenia zasądzone orzeczeniami sądów, w tym nakazami zapłaty przedawniały się po 10 latach. Aktualnie jest to okres 6 lat, ale mając na uwadze przepisy przejściowe, zmiana ta nie ma większego znaczenia dla konsumentów.

Przerwanie biegu przedawnienia roszczeń bankowych.

Do przerwania biegu terminu przedawnienia

- Złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności BTE (bankowy tytuł egzekucyjny)
- Złożenie wniosku do komornika sądowego o wszczęcie egzekucji na podstawie BTE ;
- Złożenie pozwu do sądu o zapłatę;
- Złożenie wniosku do komornika sądowego o wszczęcie egzekucji na podstawie orzeczenia sądu zawarcie ugody z bankiem;
- Uznanie długu wobec banku
- Zgoda na rozłożenie długu na raty;
- Zgoda na umorzenie części odsetek, kosztów, kapitały itd.

Jeśli przerwanie biegu terminu przedawnienia nastąpiło na skutek zdarzeń innych niż orzeczenia sądu stwierdzającego obowiązek zapłaty (np. wyrok, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym), to roszczenie po przzerwaniu biegu przedawnienia biegnie na nowo i wynosi 3 lata. Jeśli przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, wówczas termin ten wydłuża się i wynosi 6 lat. Należy także pamiętać, że złożenie wniosku do komornika sądowego o egzekucję przez bank przerywa każdorazowo termin przedawnienia, który biegnie na nowo od dnia prawomocnego zakończenia egzekucji komorniczej. W praktyce, dłużnik banku może do końca życia spłacać dług.

Czy przedawnienie oznacza że dług jest anulowany

Pamiętać należy, że przedawnienie długu nie oznacza jego umorzenia. Taki dług nadal istnieje, ale przekształca się w tzw. zobowiązanie naturalne. Oznacza to, że dług istnieje, ale wierzyciel nie może żądać zaspokojenia tego długu w drodze przymusu państwowego

W chwili obecnej sąd bada zarzut przedawnienia z urzędu. Jeśli dostałeś nakaz zapłaty z sądu musisz złożyć sprzeciw od nakazu zapłaty albo zarzuty od nakazu zapłaty, które są środkami obrony przed zasądzeniem niesłusznego długu

LICHWA

Zasada jest taka, że jeżeli suma kosztów udzielenia pożyczki – całkowity koszt pożyczki (odsetkowe koszty pożyczki i pozaodsetkowe koszty pożyczki) jest wyższa od całkowitej kwoty pożyczki, to musi się zapalić czerwona lampka w głowie, że może to być lichwa. Wartość tzw. poza odsetkowych kosztów, która jest zawyżona przez udzielającego pożyczkę jest nielegalna.

Trzeba mieć świadomość, że umowa pożyczki między stronami poddana jest regułom ustawy o kredycie konsumenckim, w tym także wedle regulacji art. 36a. Zgodnie z jego treścią maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wskazanego w ustawie o kredycie konsumenckim wzoru i nie może być wyższa w całym okresie kredytowania od całkowitej kwoty kredytu. Ponadto pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu. Celem powołanego przepisu (art. 36a) jest ochrona konsumentów przed nadmiernym obciążeniem finansowym w związku z kredytem konsumenckim (lichwą), a to wobec niewystarczających możliwości w ograniczeniu pobierania nadmiernych odsetek wynikających z art. 359 § 2¹ k.c. Jak się też podkreśla obowiązywanie (art. 36 a) i nast. ma zapobiegać obchodzeniu przepisów o odsetkach maksymalnych, a szczególności poprzez zastrzeżenie na rzecz kredytodawcy różnego rodzaju wygórowanych opłat i prowizji. Przepis ten ma charakter gwarancyjny, zapewniający, że konsument, jako podmiot słabszy o ograniczonej możliwości kształtowania swojej sytuacji prawnej w kontakcie z profesjonalnym podmiotem udzielającym pożyczek, nie poniesie nadmiernych kosztów, które będą ocenione jako lichwa. Przepis ten jest elementem systemu ochrony konsumenta przed lichwą.

PRZYKŁAD LICHWY

Jeżeli umowa pożyczki zakłada, że pozaodsetkowe koszty pożyczki wynosić będą 5000 złotych i będzie to koszt 87 % całkowitej kwoty pożyczki to jest to lichwa. Stosując ustawowy wzór z art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim możemy zbadać czy mamy do czynienia z lichwą. Przykład; przyjmując, że 5000 złotych (całkowita kwota kredytu) $\times 25\% = 1250$ złotych + 5000 złotych (całkowita kwota kredytu) $\times (\dots) \times 30\% = 4500$ złotych + 1250 złotych = 5750 złotych (pozaodsetkowe koszty pożyczki). Do pozaodsetkowych kosztów pożyczki należy także doliczyć sumę 764 złotych z tytułu umownych odsetek, co odpowiada 15 % całkowitej kwocie pożyczki. A zatem pełny koszt pożyczki wynosi łącznie 102,3 % całkowitej kwoty pożyczki.

Ustawodawca dopuszcza obciążenie konsumenta pozaodsetkowymi kosztami pożyczki, ale sumy te muszą pozostawać w słusznym związku z zakazem określonym w art. 359 k.c. Nie może być takiej sytuacji, że z jednej strony jest zakaz obciążania konsumenta (w stosunku rocznym) odsetkami w wysokości powyżej - aktualnie 10% (14%), a jednocześnie umowa pożyczki obciąża prowizją w wysokości trzykrotnie wyższą w stosunku rocznym, co łącznie dałoby koszt ponad 40 % (całkowitej kwoty kredytu) w stosunku rocznym.

Należy mieć na uwadze, że wartość wygórowanych pozaodsetkowych kosztów wskazanych w umowie między stronami jest niezgodna z treścią art. 58 § 1 k.c., gdyż zmierza do obejścia przepisów o zakazie lichwy.

Pożyczkobiorca ma prawo wiedzieć, jaka potrzeba stoi za wysokością prowizji, w przypadku gdy suma prowizji w relacji do sumy pożyczki jest wysoka. Pożyczkobiorca ma uprawnienia do poznania swojej sytuacji prawnej w sposób rzetelny i przejrzysty. Jeśli umowa tego nie określa, może to być przejaw nielegalnego warunku umowy.

Trzeba mieć świadomość, że niektóre zapisy umów pożyczkowych, mogą mieć oszukańczy charakter. Jeżeli zapisy umowy są zawile, że ich nie rozumiemy, to lepiej wystrzegać się podpisywania takich umów. Może to być np. opłata z pakiet 20%, prowizja 30 % oraz inne podstępne zapisy przynoszące pożyczkodawcy nieuzasadniony zysk.

PUBLIKACJA WYDANA PRZEZ CZĘSTOCHOWSKIE
STOWARZYSZENIE ETOH

REGON: 240530048, NIP:
9492019492
adres ul. ALEJA POKOJU, nr
12, lok. ---, miejsc.
CZESTOCHOWA, kod 42-
207,
Numer KRS: 0000266366

Zadanie publiczne współfinansowane ze
środków otrzymanych z POWIATU LUBLINIECKIEGO

